

คำนำ

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินโครงการสำคัญ คือ การพัฒนาพ่อแม่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย เรื่อง “การอบรมเลี้ยงดูที่สอดคล้องกับค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตั้งแต่ระดับปฐมวัย เนื่องจากเด็กวัย ๓ – ๕ ปี เป็นช่วงการปลูกฝังคุณธรรมที่เป็นพื้นฐานของชีวิต เด็กวัยนี้ดูแบบอย่างจากบุคคลรอบข้าง ดังนั้นการสร้างบุคลิกภาพและค่านิยมที่ดีงามจึงต้องประสานความร่วมมือกันระหว่างบ้านและโรงเรียนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงจะเกิดผลที่ยั่งยืน ด้วยเหตุผลนี้เอกสารชุดการจัดกิจกรรมจึงจัดทำเป็น ๒ ฉบับคู่กัน เพื่อให้ครูและผู้ปกครองร่วมมือกันเสริมสร้างค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย

เอกสารชุดนี้แบ่งเป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๑. ชุดการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะเด็กปฐมวัยตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน (ฉบับผู้ปกครอง)

๒. ชุดการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะเด็กปฐมวัยตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน (ฉบับครูผู้สอน)

๓. e-Book ชุดการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะเด็กปฐมวัยตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน ฉบับผู้ปกครองและฉบับครูผู้สอน

ขอขอบคุณคณะทำงานทุกฝ่ายที่ร่วมมือกันดำเนินงานจนประสบความสำเร็จ หวังว่าเอกสารชุดนี้จะเปิดมิติใหม่แห่งการพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกันระหว่างบ้านและโรงเรียนที่สมบูรณ์แบบ

คำนำ

ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ตามนโยบายของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คำชี้แจง

ค่านิยมที่ ๑ ความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ค่านิยมที่ ๒ ความซื่อสัตย์ เสียสละ อดทนมีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม

ค่านิยมที่ ๓ กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์

ค่านิยมที่ ๔ ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม

ค่านิยมที่ ๕ รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม

ค่านิยมที่ ๖ มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ ห่วงดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน

ค่านิยมที่ ๗ เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ค่านิยมที่ ๘ มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่

ค่านิยมที่ ๙ มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ค่านิยมที่ ๑๐ รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
อดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น

ค่านิยมที่ ๑๑ มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย อารมณ์และจิตใจ กระทำแต่ความดี

ค่านิยมที่ ๑๒ การคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของตน

ภาคผนวก

- ๒๐ วิธีเสริมพลังสมองลูกด้วยตนเอง
- ๑๐ วิธี เตรียมลูกน้อยเข้าโรงเรียน
- พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ๓ - ๕ ปี
- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ

ค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ตามนโยบายของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

รพีภัฏ ศาสน์ กษัตริย์

ค่านิยม ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
๕. รักชาติวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ
๒๕๕๗

คำชี้แจง

การจัดบรรยากาศและกิจกรรมสร้างเสริมค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

สำหรับเด็กปฐมวัย โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม

เด็กปฐมวัย หรือเด็กวัยอนุบาล (๓ - ๖ ขวบ) เป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้และยอมรับในเรื่องคุณธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมและค่านิยมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) ขั้นการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กวัยนี้อยู่ในขั้นต้น คือขั้นการหลีกเลี่ยงการลงโทษและทำให้ได้รางวัล กล่าวคือ เด็กจะเลือกและตัดสินใจทำในสิ่งที่ตนเองจะไม่ถูกลงโทษ หรือทำในสิ่งที่ตนเองพอใจหรือได้รับการเสริมแรง

นอกจากนี้พฤติกรรมของเด็กปฐมวัยยังยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง เด็กจะคิดและตัดสินใจ จากความรู้สึก ความต้องการ และความพอใจเป็นหลัก เด็กจึงใช้อารมณ์มากกว่าเหตุผล และชอบทำตามหรือเลียนแบบผู้ที่อยู่ใกล้ชิด ดังนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือผู้ที่ใกล้ชิดเด็กควรจะเข้าใจธรรมชาติของเด็ก และเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ในสังคม เพื่อให้เด็กได้ซึมซับและเรียนรู้ค่านิยม จากการประพฤติตนเป็นแบบอย่าง การยอมรับและการให้แรงเสริมที่ดีและถูกต้องจากผู้ใกล้ชิด

นอกจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ใกล้ชิดกับเด็กที่จะต้องช่วยกันเสริมสร้างค่านิยมให้แก่เด็กแล้ว ครูประจำชั้นจะเป็นผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่โดยตรงในการปลูกฝัง และพัฒนาการทางค่านิยมให้เด็กทุกคน ด้วยความรัก ความเมตตา และการเป็นแบบอย่างที่ดี

ครูประจำชั้นสามารถจัดบรรยากาศสร้างเสริมค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ โดยใช้หลักพัฒนาการทางจริยธรรม ซึ่งเน้นความรู้สึกเป็นคนดี คนเก่ง และความต้องการทำดีของเด็กเป็นหลัก รวมทั้งมีการเสริมแรงที่เป็นรูปธรรม เช่น บัตรสัญลักษณ์เด็กดี บัตรหนูทำได้ สิ่งเหล่านี้จะเสริมสร้างให้เด็กเกิดพฤติกรรมที่ดีงามจนเป็นนิสัยติดตัว

แนวทางการใช้ชุดการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะเด็กปฐมวัย

ตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

โดยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน

เอกสารชุดการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะเด็กปฐมวัยตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ โดยการประสานความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน จัดทำขึ้นโดยมีจุดประสงค์ให้ผู้ปกครองสามารถทำกิจกรรมที่บ้านประสานกับโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเสริมสร้างค่านิยมเป็นเรื่องของการปลูกฝังลักษณะนิสัย ซึ่งต้องฝึกต่อเนื่องทั้งที่บ้านและโรงเรียน โดยใช้กิจกรรมที่สนุกสนานและเด็ก ๆ ชอบ เช่น การเล่านิทาน การดูหนังสือภาพ การเล่นเกม การทดลองลงมือปฏิบัติ (ปลูกผัก ทำอาหาร ทำกิจวัตรประจำวันต่าง ๆ) การระบายสี ตลอดจนการเล่นพื้นบ้าน ฯลฯ

๑. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องระหว่างบ้านกับโรงเรียน

การอบรมเลี้ยงดูเด็กที่สอดคล้องกับค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ ควรเป็นไปตามธรรมชาติ เหมาะสมกับความสนใจของเด็ก ทั้งนี้ครูและผู้ปกครองควรมีการติดต่อปรึกษากันผ่านจดหมายถึงผู้ปกครอง ในลักษณะสารสัมพันธ์บ้านกับโรงเรียน ซึ่งมีตัวอย่างอยู่ในค่านิยมที่ ๒ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามสภาพของครอบครัว กิจกรรมบางกิจกรรมสามารถเสริมสร้างค่านิยมได้มากกว่า ๑ ประการ ลำดับในการทำกิจกรรมขึ้นอยู่กับการประสานความร่วมมือกันระหว่างครูและผู้ปกครอง เพื่อให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ของชั้นปฐมวัย ตลอดจนเทศกาลหรือกิจกรรมเสริมที่เกี่ยวข้องในแต่ละสัปดาห์

คุณครูควรชี้แจงผู้ปกครองก่อนเริ่มทำกิจกรรมเสริมสร้างค่านิยมร่วมกัน กิจกรรมที่เด็กจะทำต่อเนื่องกันทั้งที่บ้านและโรงเรียน สื่อที่ใช้ เช่น เพลง เกม นิทาน ชุดการอ่าน ฯลฯ จะเหมือนกัน สำหรับเพลงและคำคล้องจองเป็นกิจกรรมที่ครูอนุบาลสอนให้เด็กที่โรงเรียนก่อนจะกลับไปร้องหรือท่องร่วมกันกับผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองอาจไม่มีความถนัด รวมทั้งการเล่านิทานและการอ่านหนังสือภาพ ครูจะมีบทบาทหลักในการทำกิจกรรม โดยผู้ปกครองเป็นผู้ทบทวนและชวนเด็กพูดคุยถึงกิจกรรมที่โรงเรียน ซึ่งจะเป็นทิศทางเดียวกับกิจกรรมที่บ้าน

๒. ทำกิจกรรมกับเด็กด้วยความสุข ไม่เครียด หรือมุ่งผลสำเร็จมากเกินไป

การเสริมสร้างค่านิยมควรมีลักษณะแบบค่อยเป็นค่อยไป ผู้ปกครองไม่ควรกังวลหรือเครียดกับการทำกิจกรรม ขอให้ร่วมพูดคุยชักชวนเด็กด้วยความร่าเริง สนุกสนาน อย่าใช้เวลาทำกิจกรรมนานเกินไปจนเด็กเบื่อ ไม่เน้นการประเมินด้วยการท่องจำ ซักถามจนเด็กหมดสนุก สังเกตอารมณ์ ความสนุกสนาน ความตั้งใจของเด็กเป็นหลัก ค่านิยมไม่สามารถเกิดได้ด้วยการสอน แต่ปลูกฝังได้จากการกระทำที่สม่ำเสมอ และทำให้เด็กภาคภูมิใจกับการกระทำของตน จนเกิดเป็นลักษณะนิสัยประจำตัว

